

Mors minne

Semester för husmödrar var ämnat som ett tack från sonen till modern, för att hon har slitit med hemarbete. Villan på Dalarö, gamla Mors minne, är en privatbostad idag.

Foto: Privat

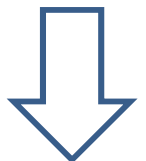
Egna vackra sovrum, och säkert lite mer sömn än vanligt, kan man tänka.

Foto: Husmodern

**Artikeln som var införd i
Shimmyn september 2026.**

**Fortsättning på artikeln på
nästkommande sidor.**

1922 köper Erik Åkerlund "Lyngsåsa" Samtidigt möjliggjorde han att villan på Baldersvägen genom tidningen "Husmodern" skulle användas som vilohem för husmödrar. Villan gavs då namnet "Mors Minne". 1924 Inviger Erik Åkerlund vilohemmet för husmödrar.

Under 1920-talet var husmödrarnas arbete ofta osynligt och undervärderat, trots att det var grunden för familjens och samhällets välmående. När Mors dag samtidigt började uppmärksammas i Sverige kom möjligheten att ge något tillbaka till mödrarna: ett erkännande för deras kärlek, omsorg och uppoffringar. Vad passar då bättre än en månads vila och återhämtning på vilohemmet Mors minne på Dalarö? Den 27 maj 1924 strålade solen över Stockholm, och Sveavägen 53 var fylld av blomsterprakt.

I Husmoderns redaktionslokaler hade 15 förväntansfulla husmödrar samlats. De var alla prenumeranter på tidningen Husmodern och hade valts ut för att få en unik gåva: en månads vila och återhämtning på vilohemmet Mors minne på Dalarö, som en hyllning till deras oumbärliga insats i hemmet.

Direktör Erik Åkerlund och hans hustru väntar förväntansfullt på att få välkomna gästerna i den blomstrande idyllen. I det varma solskenet, som fick vattnet att glittra som ett pärlband, gled Åkerlunds motorjakt Stormfågeln graciöst in mot land. Resan hade varit så behaglig att även de mest reumatiska av passagerarna kunnat njuta av färden i korgstolarna som fanns placerade på däck. Den första gruppen gäster hade nu anlänt till Dalarö.

Med sitt eleganta burspråk och panoramautsikt som sträcker sig över fjärden och de omgivande trädkronorna är villan en sann skärgårdsdröm. Havet Under 1920-talet var vilohem för husmödrar ett svar på den tidens stora belastning på kvinnor i hemmet.

De hade ofta ansvar för både hushållsarbete och familjens välmående i en tid utan moderna hjälpmedel. Vilohemmen, som ofta drevs av välgörenhetsorganisationer eller föreningar, erbjöd en plats där kvinnor kunde återhämta sig från det fysiska och psykiska slit som vardagen innebar. Dessa hem låg ofta i natursköna miljöer och erbjöd vila, god mat och ibland även aktiviteter som promenader, sömnad och läsning. Det fanns en idé om att naturen och lugnet hade en läkande kraft.

Vilohemmen var också en tidig form av erkännande av kvinnors behov av egen tid och återhämtning, något som var ovanligt i en epok då kvinnors arbete i hemmet sällan värderades som lika viktigt som mäns lönearbete.

Dessa initiativ speglar en tidig medvetenhet om kvinnors hälsa och rätt till återhämtning, vilket i viss mån lade grunden för senare sociala reformer och jämställdhetssträvanden. Vilohem – mors återhämtning omfamnar platsen från alla håll.

Vilohemmets föreståndarinna Jenny Asplund hade tidigare arbetat på Röda Korset. Foto: Privat.

Övre bilden Burspråket 1924. Nedre bilden burspråket idag. Foton: Husmodern / privat

Gruset knastrar under sandalerna när mödrarna följer grusgången, kantad av rosenbuskar, löjtnantshjärtan och pioner, som samsas i frodiga rabatter med syren, plymspirea och schersmin. Luften är fylld av doften av sommar och skärgård. De slingrande trapporna på varsin sida av villan leder upp till en stor terrass där utsikten är hisnande vacker. I sina vita långklänningar tar de plats vid terrassens bord och får ta för sig från ett fat som föreståndarinnan syster Jenny Asplund dekorerat med gula blommor och fyllt med nyplockade äpplen, päron och körsbär från trädgården.

Med förväntan i blicken står Hilda Bäckman från Kalix, Anna Petterson från Kullabo och Hedvig Jonsson från Granhult redo att ta för sig av allt det goda som dukats upp framför dem. De ser sig omkring och låter blicken svepa över den fantastiska plats de nu ska få kalla sitt hem för en tid – en upplevelse så slående vacker att den känns som en dröm. Mödrarna fann sig väl till rätta i de omsorgsfullt inredda rummen där kulörena gick i blått och vitt, med tavlor på väggarna och blommor på borden. Dagarnas aktiviteter bestod bland annat av handarbeten, promenader och terapibehandlingar av olika slag. Men framför allt skapades tid för lugn och ro i en vilstol på den soliga terrassen eller trädgårdens bersåer.

Varje dag serverades det lunch i det generösa burspråket. I vilohemmets gästbok, även kallad "Den gyllene boken", kan man läsa att kocken Hulda fyllde faten med härlig och god mat.

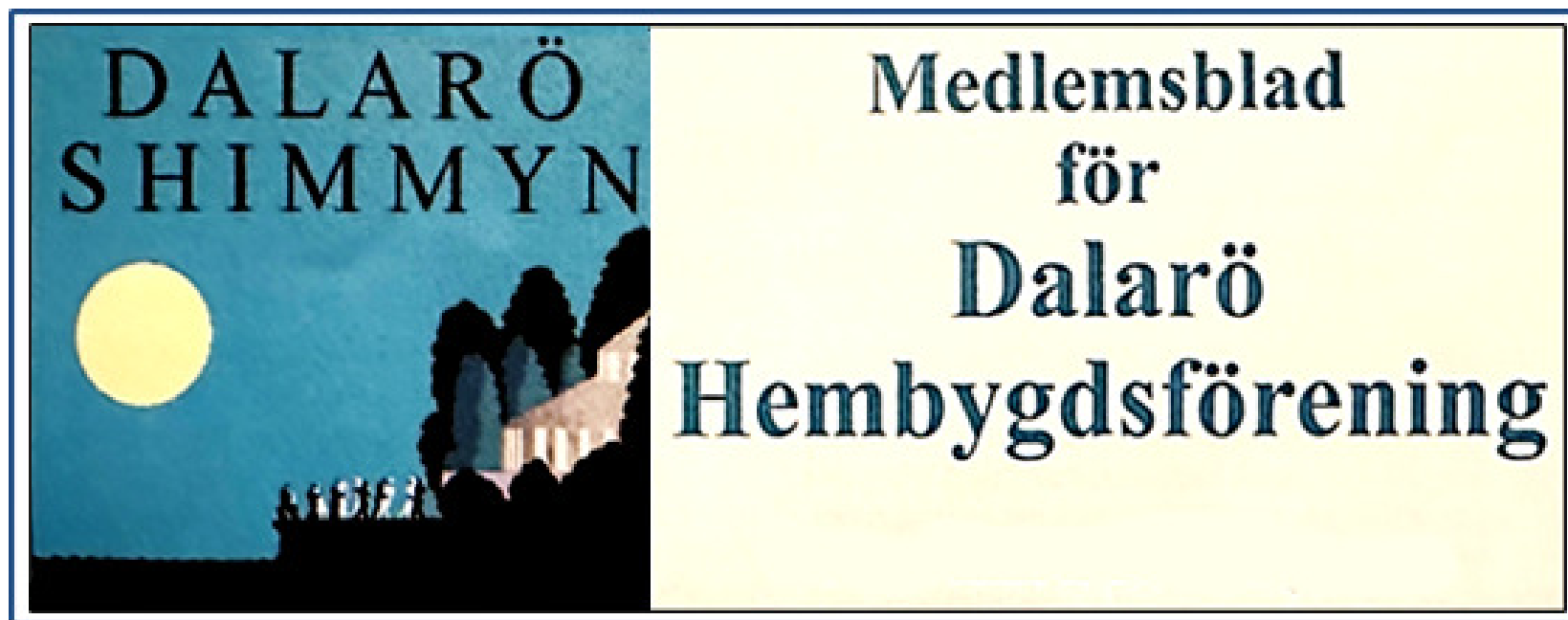
Det var livliga samtal och nya bekantskaper som skapade en härlig stämning i rummen. Syster Jenny och Syster Nanny, som båda nämns som förstående och stödjande i mödrarnas vardag, var också närvarande. I samtliga inlägg i gästboken läser man att ro och frid råder över dagarna som spenderades på Mors minne.

Idag står villan på Baldersvägen som en påminnelse om en tid då den var en fristad för kvinnor som sökte återhämtning och ro. Dess resa från vilohem till nutida hem speglar inte bara dess egna förändringar utan också en större berättelse om kvinnors plats och roll i samhället. I dess väggar finns en historia som förtjänar att berättas, om och om igen – för att påminna oss om hur långt vi kommit, och hur viktigt det är att fortsätta lyfta fram de kvinnor som format vår värld.

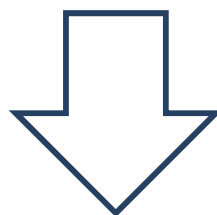
Bilder och text är hämtat ur Svenska Öden & Äventyr med Minnenas Journal nr 5 2025 Text: Nadja Manhammar. Ingressen (första stycket) är från Dalarö Hembygdsföreningens dokument.

**Liter mer om artikeln:
MORS MINNE**

Komplettering gjord 2026 av artikeln
i Shimmyn september 2026.

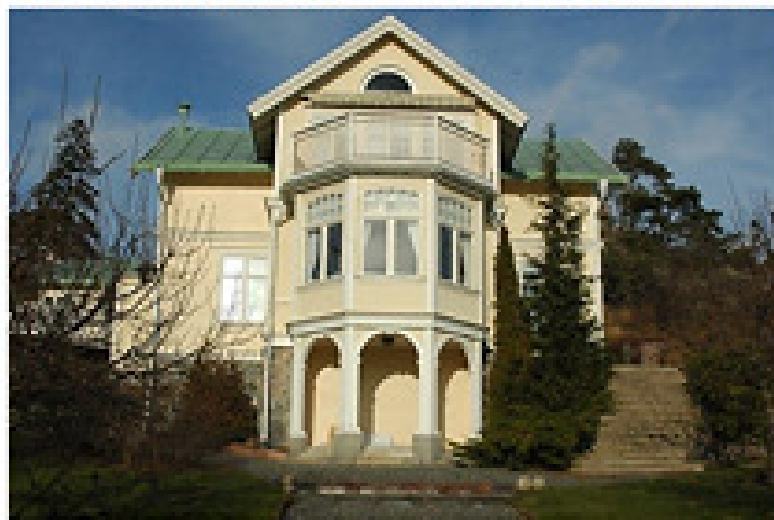

Baldersvägen 47

Axelsberg / Mors Minne

Dalarö 7:9 / Tomtareal 2 797 m² /

Stora Dalarö nr 70 / Stedsäga 199 / Krokroten 149E / Eva Rosander sid 272.

Mer finns att läsa i DHF:s redovisning SC181.